

Розвиток освіти в Україні: історія, підходи, перспективи

Кравчинська Тетяна Сергіївна
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри філософії і
освіти дорослих

НАЦІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ ПРО СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

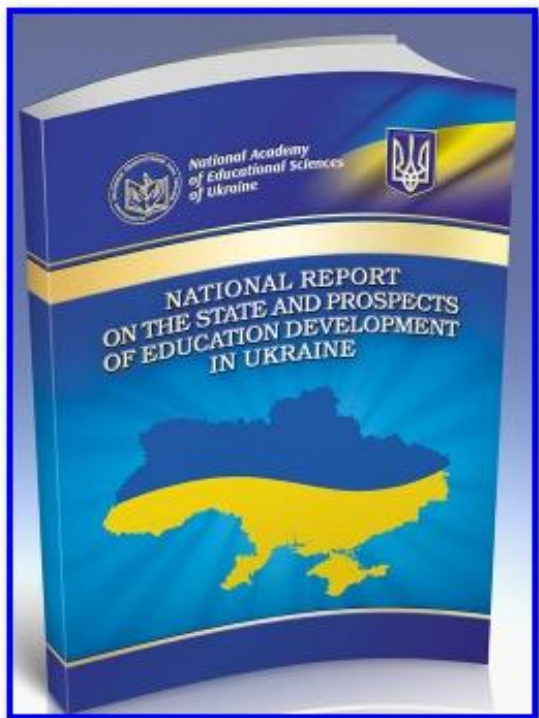
Національна академія педагогічних наук України до 25-річчя незалежності України

За загальною редакцією президента НАПН України В.Г.Кременя

<https://drive.google.com/file/d/0B6UkMWiy4uKzbmZNd0RrWjZLRlE/view>

NATIONAL REPORT ON THE STATE AND PROSPECTS OF EDUCATION DEVELOPMENT IN UKRAINE

«Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні» англійською мовою. Тепер і міжнародна наукова й освітянська громадськість може ознайомитись із проблемами освітньої галузі в Україні та шляхами їх вирішення, що пропонують і застосовують українські вчені.

<https://drive.google.com/file/d/0B6UkMWiy4uKzdDR6ZFU4UVFJdG5tdDZndVZTcnN3NTZTbXJZ/view>

* У виданні здійснено всебічний аналіз стану і розвитку національної освіти за 25-річний період незалежності України, визначено актуальні проблеми освітньої сфери, виявлено причини їх виникнення, запропоновано науково обґрунтовані шляхи модернізації вітчизняної освіти в контексті глобалізації, європейської інтеграції та національної самоідентифікації.

- * Період 1991-2002 рр. – період національної самоідентифікації в освіті.
- * Період 2003-2013 рр. – формування державної політики в новому методологічному і соціально-економічному контексті.
- * 2014 р. сучасний період – характеризується комплексною модернізацією освітньо-наукової сфери.

Ключові проблеми

1. Забезпечення формування інноваційної людини.
2. Утвердження принципу дитиноцентризму.
3. Толерантна педагогіка.
4. Підготовка громадянина.
5. Система цінностей.

Розділ 4. Дошкільна освіта: доступність і якість для кожної дитини.

У 2010 р. під егідою ЮНЕСКО вперше було проведено Всесвітню конференцію з навчання, виховання і розвитку дітей раннього і дошкільного віку, в якій узяла участь тисяча учасників зі 193 країн світу.

Україна отримала у спадок досить розвинуту мережу дошкільних навчальних закладів, більшість із яких були **відомчими**.

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

1. Усунення авторитарної та дидактоцентричної педагогіки.
2. Нормативно-правове забезпечення.
3. Пріоритетність.
4. Науково-методичне забезпечення.
5. Супровід дитячого розвитку.
6. Ранній розвиток дитини.
7. Юридично-правове та організаційне забезпечення.
8. Фізичне виховання дітей.
9. Мережа науково-методичних центрів комплексного сервісу.

Початкова освіта

Концепція «Нової української школи»

- Кабінет міністрів України ухвалив концепцію "Нової української школи". Таке рішення було прийняте на засіданні уряду 14.12.2016 р.
- <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczepczya.pdf>

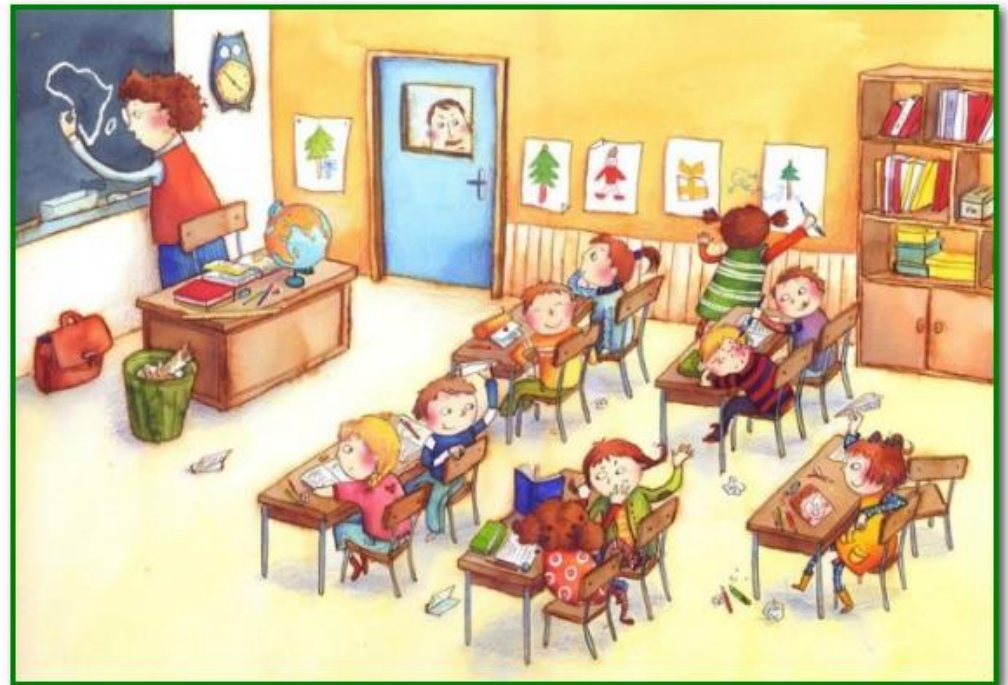
Концепція «Нової української школи»

Формула «Нової української школи» складається з 8 базових компонентів:

1. Нового змісту освіти, заснованого на формуванні компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.
2. Педагогіки, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.
3. Умотивованого учителя, який має свободу творчості й розвивається професійно.
4. Орієнтації на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.
5. Наскрізного процесу виховання, який формує цінності.
6. Нової структури школи, яка дозволяє добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя.
7. Децентралізації та ефективного управління, що надасть школі реальну автономію.
8. Справедливого розподілу публічних коштів, який забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти.

ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

1. Окреслення базових цінностей.
2. Структура школи.
3. Інноваційне навчання.
4. Інформаційно-навчальне середовище.
5. Зміст.
6. Підручники.
7. Мережа.

Розділ 7. Освіта дітей з особливими потребами: від інституалізації до інклюзії

I етап – 1991-2000 рр.

II етап – 2001-2010 рр.

III етап – 2011 р. – донині.

Національно-патріотичне виховання

Форми і методи національно-патріотичного виховання

Практичні	Вербальні	Ігрові	Інформаційно-комунікативні	Наочні	Рефлексивні
патріотичні акції, ярмарки, марафони на підтримку учасників АТО, сімей загиблих захисників Батьківщини, інвалідів, соціально-проектна діяльність, флешмоби, акції пам'яті героїв Небесної сотні, волонтерська та добровільна діяльність на підтримку воїнів АТО, тренінги	бесіди, вікторини, поетичні калейдоскопи, інформаційні дос'є, бібліо-марафони, круглі столи, «уроки мужності», дискусії, мозковий штурм, демократичний діалог	ділові, ситуаційно-рольові ігри, сюжетно-рольові, ігри-драматизації, пізнавально-розвивальні, інтелектуальні ігри	інтернет-технології, обговорення у форумах, презентації учнівських проєктів, онлайн-опитування	виставки, тематичні стенди, шкільні газети, перегляд кіно-, відео- та архівних матеріалів	самопізнання, самомотивація, саморегуляція, самореалізація, рефлексивно-експліцитний метод, метод аналізу проблемних ситуацій, стилів поведінки, прийняття рішень

Професійна освіта

У процесі реформування професійної освіти мають бути створені заклади нового типу: одно- і багатoproфільні професійні ліцеї і багаторівневі та багатoproфільні професійні коледжі.

Вища освіта

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ

Освіта впродовж життя

ПІСЛЯДИПЛОМНА ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА

Без досконалої системи ППО неможливе здійснення модернізації та реформування освіти України.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД СИСТЕМИ ОСВІТИ

Основні напрями діяльності: консультативно-методична допомога учасникам навчально-виховного процесу; просвітницька робота з підвищення психологічної культури в навчальних закладах та у сім'ї; формування у вихованців, учнів, студентів орієнтації на здоровий спосіб життя та захист психічного здоров'я тощо.

Інформатизація освіти (проблеми)

1. Формування та широкого впровадження єдиного освітнього інформаційного простору України.

2. Розгортання та вдосконалення необхідних елементів інфраструктури регіональних інформаційних і телекомунікаційних мереж, взаємопов'язаних як між собою, так і з глобальною мережею Інтернет, що дозволить подолати «цифрову нерівність» у різних регіонах України, зокрема в сільській місцевості.

3. Підвищення рівня комп'ютерних та інформатичних компетентностей учасників навчального процесу, ліквідація застарілих підходів у навчанні шляхом підвищення мотивації учасників навчального процесу щодо використання прогресивних ІКТ.

4. Недосконала нормативно-правова база, що не забезпечує побудову інформаційного суспільства та, як наслідок, гальмує інформатизацію освіти в Україні.

ЄВРОПЕЙСЬКА ТА СВІТОВА ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТИ

Запровадження стандартизованого оцінювання навчальних досягнень учнів державного (національні/регіональні/шкільні тести) та міжнародного (міжнародні порівняльні дослідження якості середньої освіти — TIMSS, PISA, PIRLS тощо) рівнів; подовження терміну шкільної освіти за рахунок оптимізації дошкільної/ передшкільної освіти.

ЕКОНОМІКА ОСВІТИ

Освіта — один із видів економічної діяльності, результати якої ураховуються у ВВП країни.

Ключовою проблемою економічних відносин у сфері освіти України є невідповідність економічного механізму засадам ринкової економіки.

БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Бібліотека рідких книг Йельського університету в Нью-Хейвене, США

Невідкладні дії

- У дошкільній освіті.
- У початковій освіті.
- У базовій середній освіті.
- У профільній середній освіті.
- У спеціальній освіті.
- У позашкільній освіті.
- У професійній освіті.
- У вищій освіті.
- В освіті дорослих, післядипломній освіті.
- У вихованні громадян.
- У психологічному супроводі освіти.
- У кадровому забезпеченні освіти.
- В інформаційному забезпеченні освіти
- У фінансовій підтримці освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (208)

СПИСОК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ДЖЕРЕЛ (58
з інтернет посиланням)

ДОДАТКИ (порівняльні графіки)

СКЛАД АВТОРІВ (115) співавтор Т.М.Сорочан
(доктор педагогічних наук, професор, директор
ЦППО ДВНЗ УМО НАПН України)

*Дякую за увагу!